63ste Jaargang No. 5216 — DAGBLAD — Donderdag 18 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

De Wereld wacht op Rusland

Het Griekse leger zal verdubbeld worden

Comité van 55 leden voor Palestina

WAT ZAL RUSLAND DOEN.

In het algemeen wordt verwacht, dat Sovjet-Rusland het voorstel van Marshall om een nieuwe vredesmachine op te zetten zal weigeren en dat zij stijfkoppig maar waarschijnlijk tevergeefs zal vechten voor de verdediging van het volle vetorecht ten aanzien van de besluiten van de veiligheid in de wereld.

In de wandelgangen van het hoofdgebouw der Uno speculeert men er zelfs over, of Rusland de wereldorganisatie zal verlaten indien de voorstellen van Marshall zullen zegevieren. Verantwoordelijke autoriteiten echter van de Verenigde Staten en anderen zeiden, dat zulke speculaties ongegrond waren en dat de Russische belangen haar volle medewerking eisen.

De leiders van de Unodelegaties verwachten met grote spanning het Russische antwoord op het voorstel van de Verenigde Staten om een biezonder nieuw Veiligheidscomité door de Algemene Vergadering op te richten. De delegatie der Verenigde Staten vroeg Trygve Lie om het schema van Marshall aan de lopende agenda toe te voegen.

Andrei Visjinsky zal vandaag nog of anders spoedig antwoorden. De juiste tijd hangt vermoedelijk af van de aankomst van nieuwe instructies uit Moskou.

Vele kleine landen schenen zich bijeen te voegen om het plan der Verenigde Staten te steunen en alhoewel de houding van Frankrijk nog niet bekend werd, verwachtten de diplomaten toch dat zij de Verenigde Staten steunt (New York, (AP) 18.9).

VISHINSKY VROEG UITSTEL.

Vishinsky, die van tevoren een copie had gekregen van de rede van Marshall, staarde met spanning naar hem, toen hij sprak over de drie Russische veto's betreffende de Balkanquaestie.

Sava Cosanovic, de Joegoslavische ambassadeur in de Verenigde Staten, lachte en praatte met de andere leden van de Joegoslavische delegatie gedurende de passage, waarin Joegoslavië, Albanië en Bulgarije beschuldigd werden van agressie tegen Griekenland.

Stanoje Simic, de Joegoslavische Minister van Buitenlandse Zaken, echter volgde de rede nauwgezet. Marshall eindigde zijn rede onder algemeen applaus. De Russen applaudiseerden niet. Na Marshall sprak de Poolse Minister van Buitenlandse Zaken Zygmundt Modzelewsky.

De Russen zeiden dat hun openingsrede waarschijnlijk morgen zal gehouden worden, nadat Vishinsky na de rede van Marshall zijn verzoek om te spreken introk. Vishinsky gaf geen reden op voor het uitstel, maar het schijnt, dat Rusland tijd wenst om de rede van Marshall te bestuderen en misschien nieuwe instructies uit Moskou af te wachten.

Ook Canada, Peru en Australië vroegen uitstel om morgen te spreken. De enigen, die heden dus spraken waren Mexico, de Verenigde Staten, Polen en Uruguay (New York, (AP) 17.9).

UITBREIDING GRIEKSE LEGER.

Een welingelichte autoriteit zeide, dat de Griekse regering den Verenigden Staten permissie zou vragen om de sterkte van het Griekse leger te verdubbelen tot ongeveer 270.000 man. Het plan werd gisteren door de opperste defensieraad goedgekeurd. Er wordt in voorzien om de Nationale Garde met 70.000 man bij het leger te voegen. De Nationale Garde staat onder militair toezicht en de huidige gewapende organisatie der boeren.

Iedere uitbreiding van het Griekse leger moet gefinancierd worden uit de 300 millioen dollars, die de Verenigde Staten tot steun hebben verleend. Derhalve moeten ook de Verenigde Staten dit plan goedkeuren. De hoofden van de militaire missies van de Verenigde Staten en Engeland woonden de bijeenkomst van de defensieraad bij. Sedert April is de Griekse regering reeds bezig het leger vergroot te krijgen, maar tot nu toe zonder resultaat. De huidige Griekse strijdkrachten zijn niet in staat zich met de guerrillabenden in het Noordy te meten (Athene, (AP) 18.9).

EEN NIEUWE PALESTINA-COMITÉ.

Het bestuurscomité van de Algemene Vergadering in de Uno stemde eenparig voor de oprichting van een comité van 55 leden om de Palestina-quaestie gedurende de lopende zitting van de Algemene Vergadering te beschouwen. De secretaris-generaal Trygve Lie kwam met dit voorstel. De enige, die in het begin tegen was, was Faril El Khoury van Syrië, maar hij slaagde er niet in het voorstel ongedaan te maken (New York, (AP) 17.9).

JUAN CARLOS BLANCO ZEER PESSIMISTISCH.

In zijn rede voor de Algemene Vergadering van de Uno, gaf Juan Carlos Blanco, de ambassadeur van Uruguay bij de Verenigde Staten, een pessimistisch beeld van de wereld toestanden.

Hij vroeg de aandacht van de wereld voor de problemen die nog niet opgelost zijn. „Deze problemen", zeide Blanco, „bestonden reeds in 1946, en zijn niet slechts onopgelost gebleven, doch hebben ons een nieuwe horizon van duisternis bezorgd".

Blanco opende zijn speech als volgt:

„Het is niet lang geleden, dat ik de eer heb gehad hier, op deze zelfde tribune, te mogen staan om het woord te voeren. Het was in de maand October 1946. Toen heb ik Amerika verlaten, een Amerika vol toekomst in een tijd van overwinning toen de harten aller mensen vol vreugde waren, doch nu keer ik terug en vindt een Amerika, en niet alleen Amerika, doch ook al de landen en steden die ik bezocht heb, vol droefheid met een terneergeslagen bevolking vol zorgen en een groeiende ontevredenheid zoveel op social als op economisch gebied".

Blanco vertelde nog dat alle landen verleden jaar vrijwillig hun steun hebben toegezegd om de wereld te helpen met het oplossen der problemen, doch dat velen niet gedaan hebben, wat zij eigenlijk hadden kunnen doen.

„Inderdaad", zeide de Ambassadeur, „de Verenigde Landen hebben veel bijgedragen. Deze instelling heeft veel werk verricht en niet zonder succes".

Hij bedankte verder Trygve Lie voor zijn goede diensten en eindigde met belofte gaan helpen, doch met werk en dood ((AP) 17.9).

NIEUWE AMBASSADEUR IN CARACAS.

Truman maakte het ontslag bekend van Frank P. Corrigan als ambassadeur in Venezuela. Corrigan wordt politiek adviseur betreffende Zuidamerikaanse zaken bij de delegatie der Verenigde Staten in de Uno. Het Witte Huis deelde tevens mede, dat de President Walter J. Donnelly, de huidige ambassadeur in Costa Rica, tot opvolger van Corrigan in Caracas heeft aangesteld (Washington, (AP) 17.9).

MOEILJKHEDEN IN VENEZIA GIULIA.

In een buitenpost te Gorizia zetten de Joegoslaven zes machinegeweren op, die zij echter na een uur weer verwijderden. De Italianen bemanden hun grensposten met politie en douane, terwijl Joegoslavië geregelde troepen gebruikte. Er waren ook Italiaanse troepen, maar deze waren meer naar achteren geplaatst uit het zicht van de voorlopige grens. De politie zeide, dat de demonstraties der burgers de gespannen atmospheer in Gorizia nog opvoerde. Ongeveer 1000 Slowaken marcheerden op de Joegoslavische kant naar de grenslijn en riepen 'fascisten' en 'Gorizia is ons'. Een Joegoslavische officier weigerde de burgers te verwijderen en op het aan hem gedaan verzoek antwoordde hij, dat zij er spoedig zelf wel genoeg van zouden krijgen. Zowel Joegoslavische als Italiaanse burgers demonstreerden op het spoorweg. 'Titoïten'. Het station ligt op Joegoslavisch gebied.

De communisten organiseerden voor de havenarbeiders een tweedaagse staking omdanks de pogingen van het Geallieerd militair bestuur om dit te stoppen. De staking wordt als een protest bedoeld tegen het doden van een elf-jarig meisje tijdens het beschieten van de communistische club door een machinegeweer (Gorizia, (AP) 17.9).

COMPLOT ONTDEKT IN GUATEMALA.

In het officiële blad 'Dario de Centro America' van Guatemala werd de opschorting aangekondigd van zekere burgerlijke vrijheden, omdat er een complot ontdekt werd ter omverwerping van de huidige regering van Guatemala en een poging om het dictatoriaal regeringssysteem te doen herleven.

Een groep legerofficieren werd gearresteerd. Gedurende het weekeinde werd de onafhankelijkheid van Guatemala gevierd en het hoofd van het leger gaf alle militaire posten opdracht biezondere veiligheidsmaatregelen te nemen.

Later zeide hij, dat dit altijd op feestdagen plaats had. Voor 30 dagen zijn opgeschort 10 artikelen van de grondwet. Daaronder vallen vrijheid van vergaderen en pers. Ook kunnen de autoriteiten vrij de huizen binnentreden voor onderzoek. (Guatemala, (AP) 17.9).

DE ALGEMENE VERGADERING.

De Uno zal heden in de volledige zitting van de Uno de algemene debatten voortzetten. De lijst der sprekers bevat China, Chili, Australië, de Philippijnen, Peru, El Salvador en Rusland (New York, (AP) 18.9).

MILANEES WERPT HANDGRANAAT.

De Milanese politie zeide, dat zij op zoek is naar een man, die op een fiets reed naar het Spaanse consulaat met nog vier andere fietsrijders. Hij wierp een handgranaat van Italiaans maaksel in het gebouw. Er werd geen schade aangericht noch werd iemand gewond. Getuigen zeiden, dat de man, die de granaten wierp, riep „Weg met Franco" en „Spanje in puin!"

Het communistische blad „Lunita" zeide, dat de mannen gevonden werden en verklaarden, dat de actie bedoeld was als tegenpropaganda en een tartend karakter had. Het blad voegde er aan toe, dat het werpen van handgranten in Milaan geen zin heeft ter bestrijding van Franco (Milaan, (AP) 18.9).

Nieuws uit Ned. Indië

DE DERDE IS DE U.S.A.

Minister-president Spaak van België en de Minister van Buitenlandse Zaken Evatt van Australië hadden Woensdag een conferentie met Marshall of de Verenigde Staten bereid zijn de derde plaats te willen innemen in de Driemogendhedencommissie van de Veiligheidsraad met betrekking tot de Indonesische quaestie. Alhoewel het resultaat niet bekend werd gemaakt, wordt toch aangenomen, dat de Verenigde Staten het aanbod zullen aanvaarden (Aneta).

VAN MOOK TERUG UIT NEW YORK.

Heden is Van Mook uit New York teruggekeerd. Bij zijn aankomst zeide hij dat de besprekingen die hij in Amerika gevoerd heeft over het algemeen een succes zijn geworden. Hij voegde eraan toe een inzicht te hebben gekregen van de stemming aldaar en de Nederlandse standpunt te hebben verduidelijkt.

In een discussie over de mogelijke maatregelen, die door de Veiligheidsraad worden ingesteld wanneer het rapport van de consulaire commissie wordt ingediend, zeide Van Mook: „Wij zullen op ons standpunt blijven staan met de eis dat er plannen uitgevoerd zullen worden die wij voor beide partijen het beste achten."

Op een desbetreffende vraag over de beschieting der consuls antwoordde Van Mook, dat het weinig indruk heeft gemaakt, daar er in de wereld zoveel op consuls wordt geschoten en bovendien werden deze consuls niet geraakt.

Van Mook hoopte, dat de basis voor een financiële steun van U.S.A. voor reconstructie van Indonesië, spoedig gevonden wordt en hij dacht dat deze de vorm van credieten zou krijgen. Van Mook hoopt Zondag as. naar Batavia terug te keren (ANP, 17.9).

CONSULS NAAR DJOKJA.

Heden zijn de Britse en Noordamerikaanse consuls generaal respectievelijk Shepherd en Livengood naar Djokja vertrokken. Bij het gezelschap bevonden zich ook de Britse militaire attaché, Noordamerikaanse en Britse verbindingsofficieren en twee Britse waarnemers, die onlangs te Batavia aankwamen en voor enige tijd te Djokja gestationneerd zullen worden (ANP, 17.9).

GEEN BEMIDDELING.

De behandeling van het Republikeins verzoek, dat de consulaire commissie haar bemiddeling zou verlenen bij de overkomst van 15 Republikeinse ambtenaren, die door Gani zullen worden aangewezen, ligt volgens de commissie niet op haar weg (ANP, 17.9).

NEDERLANDS COMMUNIQUÉ 17 SEPTEMBER.

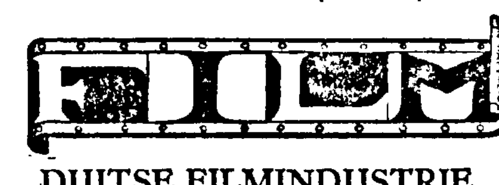
Het Nederlands communiqué van heden meldt, dat er gisteren slechts één gewonde te betreuren was. De vijandelijkheden tot en met 15 September zijn gestegen tot 1350 in totaal (ANP, 17.9).

RECHTSTREEKSE UITZENDING.

De Minister van Voorlichting van de staat Oost-Indonesi, Taya, verklaarde gisteren, dat er een rechtstreekse radiouitzending uit Makassar naar Nederland verzorgd zal worden (ANP, 17.9).

SJAHRIR OP REIS.

De volgende week zal Sjahrir de Verenigde Staten verlaten om terug te keren naar Indonesië. Hij zal gaan via Londen, Egypte, India en Australië (Aneta).

DUITSE FILMINDUSTRIE.

Omtrent de plannen tot bevordering der Duitse filmproductie kan worden gemeld dat in Duitsland voldoende kapitaal beschikbaar is voor een groei der filmindustrie. De grootste moeilijkheid, waarvoor de filmindustrie staat, is de voorziening van filmband, dat vroeger geleverd werd door een der I. G. Farbenfabrieken in de Russische zone. De Amerikanen hebben in Frankfurt en München de productie van filmband ter hand genomen, doch bij een stijgende filmproductie zal men vermoedelijk op invoer zijn aangewezen.

In Berlijn werd een nieuwe filmonderneming „Tova-film" opgericht, die een Britse licentie heeft gekregen.

het nieuws van vandaag

Met spanning wacht de wereld de rede van Andrei Visjinsky af. Hij schijnt te wachten op instructies uit Moskou. Algemeen veronderstelt men, dat Rusland even fel zal antwoorden als Marshall heeft gesproken. Het grote probleem is het vetorecht. Er zijn er zelfs, die speculeren dat Rusland de Algemene Vergadering der Uno definitef zou verlaten. Autoriteiten der Verenigde Staten twijfelen hier aan, omdat zij vermoeden, dat Rusland de Uno nog te veel nodig heeft.

Terwijl Marshall in de Uno gisteren Griekenland verdedigde kwam de verdedigingsraad van Griekenland in conferentie bijeen en besloten werd den Verenigden Staten te vragen het leger te mogen verdubbelen, omdat men niet is opgewassen tegen de guerrilla-benden. Griekenland moet dit aan de Verenigde Staten vragen, omdat deze het geld moeten verschaffen.

De Uno ging er toe over een nieuw comité op te zetten voor het Palestina-vraagstuk. Ieder land heeft een lid in dat comité. De kleine landen verenigen zich om de Verenigde Staten te steunen in de strijd tegen het veto-recht.

De verkiezingswet in Venezuela is aangenomen en binnen 90 dagen moet er een nieuwe president gekozen zijn. Buiten de Democratische Partij heeft nog geen enkele partij een candidaat gesteld.

Op Curaçao verweert men zich tegen de beperking der deviezen. Zowel de Kamer van Koophandel als de Vereniging voor de Handel zonden telegrammen aan Minister Lieftinck. Men keurt daarin het standpunt van de Curaçaose Bank goed om geen ponden meer aan te nemen. Aangedrongen wordt de dollarpositie van Curaçao zo spoedig mogelijk te regelen, daar Curaçao zonder dollars niet kan leven.

De deviezencommissie nam verschillende maatregelen van de oude stijl om de afvloeiing van deviezen tegen te gaan. De handel vreest terecht, dat Curaçao als touristencentrum daaronder lijden zal, terwijl men twijfelt aan de nuttigheid van deze bepalingen.

De Nederlandse regering is van plan een commissie te benoemen, die de constitutionele herzieningen, die voorgesteld worden met het oog op de nieuwe structuur van de Overzeese Gebiedsdelen, zullen uitwerken en in de juiste vorm gieten.

Men verwacht, dat de wet ter uitvoering van deze herziening ingediend zal worden tijdens de huidige zitting van het Parlement. Dit zou tot gevolg hebben ontbinding van het Parlement en nieuwe verkiezingen.

Binnen 90 dagen verkiezingen in Venezuela

Alleen de Democratische Partij heeft pas een candidaat

Een Orkaan passeerde Florida's kusten

DE VERKIEZINGEN IN VENEZUELA.

Alberto Carnevale, lid van de Venezolaanse constituerende Vergadering en Secretaris-Generaal van de Democratische partij, zeide, dat de verkiezingsprocedure Donderdag zou getekend worden en wetskracht zal krijgen na publicatie in het Staatsblad.

De verkiezing moet binnen 90 dagen na de publicatie gehouden worden dat wil dus zeggen voor 18 December. De nieuwe President zal dan in Januari zijn taak aanvaarden. Wanneer de verkiezing gehouden is, zal Venezuela weder volledig teruggekeren tot een grondwettelijke regering.

Tot nog toe is er nog geen andere candidaat dan Romulo Gallegos, die door de Democratische Partij gesteund wordt. Gallegos is wijd en zijd bekend als schrijver en werd in 1941 een belangrijke politieke figuur in zijn land, toen de regering van Eleazar Lopez Contreras werd opgevolgd door die van Isaias Medina Angarita.

Carnevale zeide, dat de Oppositiepartij een candidaat voor het Presidentschap zou kunnen noemen. De oppositiepartij zou echter niet met de communistische partij samendoen. De communisten zijn verdeeld in twee groepen. De ene groep wordt geleid door Gustavo Machado, een lid van de Constituerende Vergadering en de andere groep bekend als de onafhankelijke communisten, onder leiding van Salvadore La Plaza.

Ondertussen zijn de Nationale Garde en het leger druk bezig met het onderzoek naar de revolutie aan de Oostkust van het land. Deze revolutie tegen de Junta regering stortte even vlug in elkaar als dat het verleden Vrijdag begon. Dinsdag werden nog zes arrestaties bekend gemaakt. Het blad 'Extra', dat dikwijls de mening van de regering weergeeft, vroeg voor een harde politiek tegen de leiders va de reactie. Een sterke hand moet gebruikt worden om de straffen tegen de samenzweerders uit te delen.

De comunistische partij, die geleid wordt door Machado en 50.000 leden telt, noemde de binnenlandse toestand van Venezuela ernstig en maakte een algemene staking bekend voor Vrijdag om de komende Presidentsverkiezing te beschouwen.

Zonder in het biezonder te duiden op het oproer aan de Oostkust zeide de secretaris-generaal van de communistische partij J. Ramirez C. in een verklaring, dat de bijeenkomst de gevaren en de vijanden van het Venezolaanse volk zou bespreken. De noodzakelijke strijd om het democratisch regiem te consolideren zou bepalen en te verhinderen dat reactionnaire krachten en het drijven van het imperialisme tegen de souvereiniteit een burgeroorlog zouden ontketenen.

Het blad 'El Heraldo' behorend tot de oppositiepartij publiceerde twee critische hoofdartikelen. Op de voorpagina vraagt het blad wat de oorzaak is van de politieke onzekerheid en geeft dan vervolgens een overzicht van de tweejarige regering van de revolutionnaire Junta. Het blad vraagt sarcastisch of twee jaren van politieke onrust maar bij voortduring kunnen uitgelegd worden als het gevolg van wraakzin en verzet van diegenen, die door de revolutie van 1945 verwijderd werden.

Het blad suggereert, dat de binnenlandse onrust te wijten is aan het feit, dat er wel een verwijdering van personen plaats had, maar geen verandering van systemen, die oorzaak waren dat de vorige regering werd omver geworpen. Het blad roept allen op om alle krachten te verzamelen met het doel Venezuela te maken tot het erfgoed van allen en verdedigd door allen. Waarnemers geloven, dat de tusentijdsche revolutionnaire regering ongelokt uit de troebelingen van verleden week is gekomen en dat zij met de nodige propaganda Gallegos, de candidaat voor het Presidentschap, gekozen kan krijgen (Caracas, (AP)

DE ORKAAN.

Een tropische orkaan woedde in Zuid-Florida en bracht op zijn minst een dode en maakte het lot van anderen onzeker. De orkaan trok het land in bij Miami en bewoog zich voort naar fort Myers. Men verwacht, dat de orkaan hedennacht de rijke landbouwlanden van beneden Florida passeert en daarna de Golf van Mexico intrekt ten Zuiden van de stad Everglades. De kracht blijft onverminderd. De winden hebben een vaart van 120 tot 160 kilometer per uur. Bomen ontwortelen en de bovengrondse lijnen en licht gebouwde huizen tussen Miami en Palm Beach ondervinden schade. Hevige stortregens hangen als schermen over het land. Te West Palm Beach liggen de straten vol met stukken hout en steen. De daken vliegen van de huizen.

Te West Palm Beach was er geen grote verwoesting van huizen, maar wel lag alles vol met brokstukken. Te Miami werden twee radiotorens van het station W.G.B.S. nabij fort Laudedale omgeblazen. Op het strand te Miami hadden de lichte winkels en café's, die alleen tijdens het seizoen gebruikt worden, zeer grote schade. Hier en te West Palm Beach had men geen electriciteit en water meer. De wind bereikte hier een snelheid van 250 kilo meter. Een persoon kwam in aanraking met het lichtnet en werd gedood. Een jacht met drie personen aan boord vroeg om hulp aan de kustwacht, maar het was onmogelijk de helpende hand te bieden (Miami,

DE ORKAAN IN DE GOLF VAN MEXICO.

Een verschrikkelijke tropische storm raasde langs de Golf van Mexico, Florida achter zich latend. Duizenden ontmoedigde en hongerige vluchtelingen moeten geholpen worden. De schade aan de eigendommen is groot. Er waren op zijn minst twee doden en 17 vermisten.

5000 Personen kropen samen in geïmproviseerde schuilplaatsen in de stad Sebring. Zij vroegen dringend om hulp en voedsel. Deze orkaan was de krachtigste sedert tien jaren. Alhoewel de schade nog ongekend millioenen dollars bedraagt, is het rijke en bevolkte beneden-gedeelte van het schiereiland gespaard gebleven. Men vreesde hier algehele verwoesting (Miami, (AP) 18.9).

SPORT

HET TOURNAMENT IN SURINAME.

Derde en laatste hoofdwedstrijd.

De laatste hoofdwedstrijd op Zondag 7 September moest de beslissing brengen, daar beide andere hoofdwedstrijden in gelijk spel eindigden. De belangstelling voor deze wedstrijd was dan ook buitengewoon. Reeds om half vijf waren alle plaatsen op het N.G.V.B.-terrein bezet.

Om kwart voor vijf kwam Curaçao aan, met handgeklap door het talrijke publiek ontvangen. Je kon zien dat de spanning er in zat.

De heer J. Amo, omroeper van de N.G.V.B. zat op zijn toren en sprak zeer waarderende woorden over het Curaçaos elftal. De luisteraars in Curaçao werden keurig op de hoogte gehouden van de gang van zaken.

Om vijf uur blies scheidsrechter J. Veira de elftallen in het veld; nadat er een foto gemaakt was voor de tribune, waarop verschillende officiële personen zaten o.a. de Stads-Commissaris als vertegenwoordiger van Zijne Excellentie Gouverneur Brons.

Bij de aanvang van de wedstrijd bood Captain Petronella aan zijn collega van het Surinaams elftal, den heer Chin, een fraaie bloemstuk aan. De wedstrijd werd fors ingezet en er ontwikkelde zich direct een vlug spel, dat op hoog peil stond. Na enkele minuten spelen werd Petronella, de spil, geblesseerd en moest met een snee boven zijn linkeroog het veld verlaten. Hij werd door P. Scorea vervangen. Al gauw kon men het gemis aan aanvoerder Petronella merken. De half-trio deed haar uiterste best, maar werkte niet hard genoeg weg.

In het doel stond onze doelman E. Jeandor, die in de wedstrijd tegen de „Home Guard" een slag op het oog had gehad. Het oog zag er rood uit, maar Jeandor meende het toch te kunnen. Liever had hij het doel overgelaten aan J. Martina, want zijn ziek oog kwam ons duur te staan. In de eerste helft van de wedstrijd zag Spier van Suriname met een kopbal kans om aan Suriname de leiding te geven. De rust ging in met 1—0 voor Suriname.

Na de rust ging het spel gelijk op met zelfs Curaçao in de meerderheid, maar het gemis van Sillie op de midvoorplaats en Petronella als spil deed zich danig gevoelen. Voeg hierbij Jeandor als invalide in het doel en de uitslag van 3—0 voor Suriname is verklaard. De uitslag is daarom dan ook zeer geflateerd.

Na de wedstrijd stelden de ploegen zich op voor de ere-tribune, waar het woord werd gevoerd door den heer H. v. Eyck, voorzitter van de N.G.V.B. De wisselbeker werd uitgereikt door den Stads-Commissaris. Verder werd het woord gevoerd door den Stads-Commissaris en den heer C. Jong-Baw als vertegenwoordiger van de Heinekens Maatschappij. De heer Jong-Baw reikte de bauxiet-beker, die uitgeloofd was door de Heinekens Maatschappij, uit aan het winnend elftal.

Als laatste spreker sprak de heer Wim Pooters als manager van het Curaçaos elftal. Verschillende cheers werden uitgebracht op de N.G.V.B. en de K.S.C. Hiermede sloot dus het tournament.

Des avonds was er een farewell party aangeboden door de N.G.V.B. Onze jongens hebben zich goed vermaakt en tot laat b'eef men gezellig bijeen. Op deze party kreeg de K.S.C. van den heer Rodriguez van de firma Bettencourt de toezegging voor een bauxiet-beker om onder de clubs van de K.S.C. verspeeld te worden. Namens de K.S.C. dankte de heer Pooters.

Aan het eind kunnen wij met genoegen constateren, dat het tournament in Suriname welgeslaagd mag heten. Een woord van lof en dank aan de N.G.V.B., die zich als gastheer goed van zijn taak heeft gekweten is hier zeker op zijn plaats.

Begin volgend jaar zal de N.G.V.B. de gast zijn van de K.S.C. en hopen wij revanche te nemen.

Waarschuwing.

De Ontvanger van Curacao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens Winstbelasting, dat aanslagen uitgereikt en gedagteekend voor 1 Juli 1947, ingevolge art. 36 van P.B. 1940 no. 34 voor of op den 30n Augustus 1947 voldaan hadden moeten zijn: dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden en verzoekt hun, ieder voor zoveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

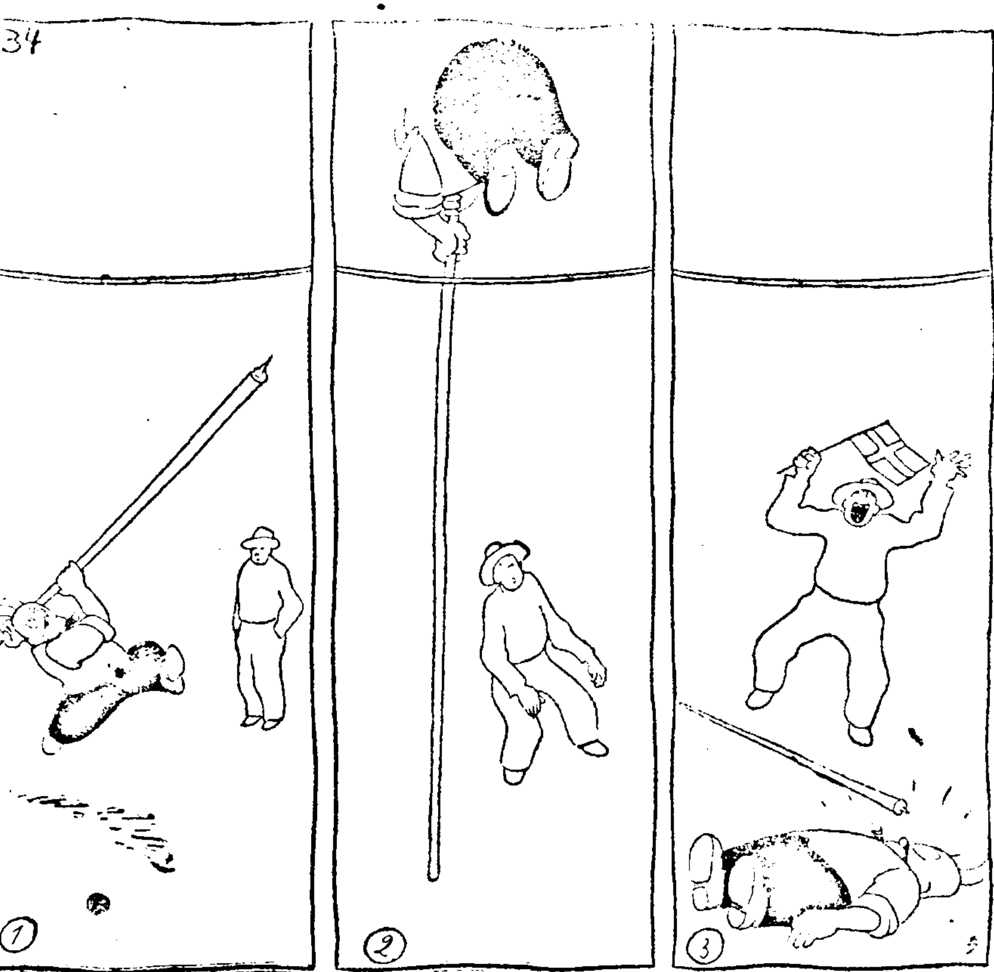
Curaçao, 16 September 1947
De Ontvanger van Curacao.

Gisteren overleed tot onze diepe droefheid in den ouderdom van 83 jaren onze innig geliefde zuster en tante

Mej. Carmela Rosa Piers.

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag om 4.30 uur.
Sterfhuis Fleur de Marie 131

Familie Piërs familie Esteba
„ Koeiman „ Wolter
„ Laurens.

ADAMSON BEZOEKT CIRCUS OP WISHI.

KWARTSZ WAS ER NIET BIJ.

In ons bericht van gisteren 'De Gouverneur en Aruba' werd abusievelijk gemeld, dat ook de Heer F. Q. Kwartsz bij de heren was, die een request den Gouverneur aanboden met betrekking tot de afscheiding van Aruba. Dit is onjuist. De heer Kwartsz hoorde er niet bij, noch behoorde hij tot degenen, die de redactie van het request verzorgden. De heer Kwartsz woonde slechts de persconferentie bij tot het geven van inlichtingen.

DE DEVIEZEN-MOEILIJKHEDEN.

In het Aneta-nieuws wordt heden gefeld, dat het Departement van Economische Zaken te Curaçao het zenden van geschenkpakketten naar Nederland verboden heeft. Dit bericht werd nog duidelijk onderstreept door het feit, dat de postpakkettenafdeling te Willemstad sloot.

Alhoewel dit allemaal wel heel juist gezien zal zijn van de Deviezencommissie en de directie van het Postkantoor, is er toch wel iets scheef aan. Er zijn verschillende mensen, die nog postpakketten klaar hebben staan om weg te sturen. Geeft die even een kans.

Erger is het echter, dat de deviezencommissie maatregelen treft, die het touristenverkeer ten hoogste schaden. Gisteren bv. moesten de touristen bij het verlaten en terugkeren op de Santaboot opgave verstrekken van het aantal dollars. Zij, die de Noordamerikanen kennen, en dat zijn zeker de Curaçaose kooplui, weten dat zoiets helemaal niet bevorderlijk is voor het aantrekken van touristen. En bovendien wat geeft zo iets nu. Stopt dat nu de deviezensmokkel? Zij, die deviezen smokkelen, weten heus wel andere wegen. Ouderwetse maatregelen toepassen, die zo weinig zin hebbben en zoveel schade berokkenen aan deze oude bron van inkomsten, is toch wel wat dwaas. De heren van de deviezencommissie zullen ook wel weten, dat dit alles de deviezensmokkel niet tegenhoudt.

Een andere onaangename maatregel is, dat familieleden niet meer aan boord mochten van de boten, waarmede verwanten van hen vertrokken. Ook op Hato zijn scherpe maatregelen van toepassing. Wij geven toe, dat strict genomen onervaren lieden misschien op een dergelijke wijze er van word afgehouden deviezen te smokkelen. Maar zij, die de kneuen van het vak kennen, lachen om dergelijke bepalingen. De Curaçaose gemeenschap moet voorzichtig zijn met de touristen en voorbijgangers en het heeft ook geen zin de eigen landgenoten zo te hinderen.

Als men vraag, wie nu eigenlijk dat allemaal bepaalt, dan komt men tenslotte tot de deviezencommissie. De andere instanties, die er mede te maken hebben, schuiven iedere verantwoordelijkheid van zich af.

De deviezenpositie van Curaçao is zeer moeilijk. Maar zo lijkt ons het geen oplossing. Dit geeft Curaçao een slechte naam.

Het enige wat mogelijk is, dunkt ons, is, dat de recherche naarstig speurt naar deviezensmokkelaars en hebben ze er een, past dan de zwaarste straffen toe. Verzwaart de strafmaat tot het uiterste. Kondigt af, dat iedere deviezensmokkel, hoe gering ook, gestraft wordt met volkomen verbeurdverklaring van alle goed der be'anghebbenden. Dat is afschrikwekkend.

Deze tijd eist harde maatregelen maar rechtvaardig. Doet niet prutserig in het opsporen van deviezensmokkel. Maakt het den mensen niet onaangenaam met ouderwetse methoden. Denkt aan het tourisme, waaraan Curaçao zoveel te danken heeft.

WATERNOOD.

Ons bereiken de bekende klachten over de waterleiding. Nu zijn het de mensen van Batipanja, die sinds verleden Zondag zonder een druppel water zitten. Ook het R.K. Zeemanshuis was de dupe gedurende deze week, terwijl Santa Helena het gisteren voor het eerst medemaakte.

Wanneer komt er verbetering? Het heeft vanmorgen geregend, misschien is dit een oplossing van het probleem.

SITHOC.

Heeft u reeds een lotje gekocht? Ze vliegen weg, daar een ieder voor slechts zes gulden de eigenaar wil worden van een huis ter waarde van 30.000,—. G.

KROONS ZOON IS ER.

Hedenmorgen ontvingen wij op ons bureau de heer Tarcisius Kroon, de zoon van José M. Kroon, die na een achtjarig verblijf in Nederland, Curaçao en zijn familie kwam bezoeken. De vlotte Tarcisius zeide, dat hij Curaçao erg veranderd vond en in vele opzichten, zo uiterlijk te zien, verbeterd. Hij blijft enige maanden bij zijn familie, waarna hij weder naar Nederland vertrekt ter voortzetting van zijn studie aan de Utrechtse Hogeschool. Tarcisius Kroon studeert voor chirurg.

CONSUL-GENERAAL ESPINAL VERTREKT.

De Consul-generaal van Santo Domingo de Heer Andres Julio Espinal zal binnenkort vervangen worden door den heer Miguel Angel Monclus.

DOLLARSCHAARSTE OP CURAÇAO.

Minister Lieftinck heeft op 21 Augustus in de Eerste Kamer medegedeeld, dat de maatregel van de Britse regering, om de omzetbaarheid van ponden in dollars op te schorten, van grote betekenis is voor Curaçao. Curaçao heeft een overschot aan ponden en grote behoefte aan dollars, waarbij het thans niet meer op de steun van Groot Britannië kan rekenen om deze te converteren.

De Nederlandse regering zal zich moeten beraden hoe zij aan de dollarbehoefte van Curaçao zal kunnen tegemoet komen. Wellicht zal het mogelijk zijn vrije dollars, verkregen uit export naar het dollargebied, binnen redelijke grenzen te gebruiken voor het dekken van de Curaçaose behoeften.

Van de lening, die Nederland bij de Internationale Bank heeft gesloten, zullen de Nederlandse Antillen niet profiteren, daar deze uitsluitend bedoeld is voor financiering in het moederland.
(Het Parool).

WIE ZIJN DE GELUKKIGEN?

1e prijs	14488
2e prijs	10305
3e prijs	16323
4e prijs	13704

Nieuws van overal

TEKORT AAN GOEDEREN-WAGONS IN AMERIKA.

Volgens het Departement van Handel der Verenigde Staten wordt later in de zomer een tekort aan goederenwagons verwacht, wellicht het ergste dat zich ooit geopenbaard heeft als gevolg van de voortgezette bedrijvigheid in de handel en van de te verwachten grote oogsten, welke nog moeten worden binnengehaald en vervoerd. Volgens een raming van de handel zullen 150.000 nieuwe wagons nodig zijn om de nodige verlichting te bewerkstelligen, terwijl er 574.000 nodig zijn om de wagons te vervangen, welke reeds meer dan 26 jaren in gebruik zijn geweest.

I. G. FARBEN.

De fabrieken en alle installaties van de I. G. Farben zullen behouden blijven voor het Duitse bedrijfsleven en worden toegewezen aan die Duitse belangen welke het meest in staat worden geacht ze te exploiteren. De Duitse kopers van de I. G. Farben-bedrijven zullen worden gekozen door de economische bureaux der landen, welke lijsten met namen bij de Amerikaanse controle zullen indienen. Het I. G. Farben concern is zoals bekend ongeveer 6 maanden geleden krachtens besluit van de geallieerde bestuursraad ontbonden.

STAATSCONTROLE IN DE TEXTIELHANDEL IN ARGENTINIË.

Behalve de weigering om deviezen beschikbaar te stellen voor de invoer van textiel (katoenen en wollen stukgoederen, rayon garens) heeft de Argentijnse regering nog andere maatregelen genomen tegen de textielhandel. Zo worden alle voorraden textielgoederen in fabrieken, werkplaatsen en pakhuizen van importeurs geconfiskeerd; de winsten van fabrikanten, importeurs en kleinhandelaren zullen worden beperkt. Voorts behouden de autoriteiten zich het recht voor in de textielfabrieken winkels te openen of ten bate van de Staat of ten bate van de fabrikanten, ten einde de textiel regelrecht aan de verbruiker te verkopen. Men wil hierdoor de prijzen zover mogelijk omlaag brengen.

Onder de goederen, die in beslag worden genomen vallen onder meer: kleding van iedere aard, hoeden en schoenen, beden tafellinnen en al het overige huishoudtextiel. De voorraden, welke zich reeds in de groot- of kleinhandel bevinden, vallen nog niet onder deze maatregel. Bestaande leveringscontracten werden ongeldig verklaard, zodat het niet mogelijk was reeds verkochte artikelen alsnog af te leveren.

Het motief, dat de regering aanleiding gaf deze maatregelen uit te vaardigen, is dat zij de textielhandel stevig onder controle wil houden. Een maximum winst van veertig procent is vastgesteld voor de fabrikanten, waarboven de importeur nog vijftien procent extra mag berekenen. De winstmarges worden door betrokkenen te laag geacht in verband met de hoge uitgaven, die zij de laatste jaren moeten doen.

NIEUW GENEESMIDDEL.

Een Tsjechoslowaakse pharmaceutische fabriek produceert een nieuw geneesmiddel, Pellentan-Rapid. Dit preparaat is van belang voor de behandeling van verschillende aandoeningen van de bloedvaten.

Waarschuwing.

De Ontvanger van Curaçao waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens Inkomstenbelast ng dat ingevolge art 72 van P.B. 1942 no. 247, voor of op den 15n September 1947 voldaan hadden moeten zijn definitieve aanslagen in de Inkomstenbelasting 1946 en voorlopige aanslagen in de Inkomstenbelasting 1947 gedagteekend voor 1 Mei 1947; voorts dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden, en verzoekt hun, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Curaçao, 16 September 1947
De Ontvanger van Curacao.

De Parochies van het Vicariaat van Curacao

Het eeuwfeest van de parochie van Santa Maria, dat op Zondag a.s. met veel luister gevierd zal worden, biedt een welkome aanleiding om een overzicht te geven over de parochies in dit Vicariaat.

Naar men weet is dit vicariaat opgericht in het jaar 1842 onder Mgr. Niewindt, doch lang daarvoor was er reeds veel kerkelijk leven.

Onder de Spanjaarden, vóórdat de Hollanders kwamen, viel Curaçao onder het bisdom Coro aan de overkant en zouden er kerken geweest zijn op Santa Barbara, op Santa Kruis en in het dorpje Santa Anna aan het Schottegat ter hoogte van het tegenwoordige Koningsplein. De Spanjaarden brandden dit dorp geheel af.

Onder de Nederlanders begonnen de Jezuïeten in hte steegje naast de synagoge, terwijl reeds eerder de Capucijnen in hun arbeid voor de mensen, die met de boten aankwamen uit Guinea een kappel hadden aan de Handelskade.

De Augustijn Caysedo begon na 1700 op Otrabanda, dat toen nog niet bebouwd was.

De kerk van Santa Anna, zoals we die nu kennen, begon in 1751.

Op Aruba bleef de toestand zo, dat de Spaanse priesters nu en dan het eiland aan konden doen, zodat het mogelijk was twee hutten te bouwen als kerkje, een op de Noord, ter ere ook van Santa Anna, en een op de Playa later ter ere van Sint Franciscus, toen de paters Franciscanen daar werkten.

Op Curaçao kwam onder Mgr. Niewindt de kerk op Barber in het jaar 1829. Het was oorspronkelijk niets ander als een magazijn voor de mais.

Het Oostelijk gedeelte van het eiland kon bezocht worden, daar de eigenaar van Santa Barbara een katholiek was, Curiel geheten, doch toen de cunucu in handen kwam van de Schotborg's ging dit siet meer en kon er niet meer op Santa Barbara de Mis gelezen worden. Op Herst begon toen later pastoor Putman en kreeg Curaçao een derde parochie, de parochie van Santa Rosa, begonnen 1838.

De vierde parochie kwam in het midden te liggen, op een der heuvels kwam een kapel (een strooien hut), waaruit de parochie van Santa Maria ontstond, nu precies honder jaar geleden.

Het benedendistrict werd verder verdeeld en er kwamen de parochies van San Willibrordo en Westpunt, beide in het jaar 1849. Soto kwam veel later in 1925.

Santa Rosa werd later verdeeld met de parochies Montagne (1899) en Janwe (1924) terwijl er tevens een stuk van de parochie bij de parochie van Groot Kwartier kwam, opgericht 1929.

De parochie van Santa Maria werd ook weer verdeeld, toen in het jaar 1927 Jandoret opgericht werd en twee jaar later de parochie Wishi 1931.

De oude Annakerk had reeds tweemaal de parochie verdeeld, éérst door aan de overkant op Pietermaai een kerk te bouwen in het jaar 1870, terwijl later in het jaar 1918 de San Mateo kerk verrees.

Op Aruba was de ontwikkeling ook verder gegaan. Santa Cruz kon opgericht worden in het jaar 1861.

Savonet volgde in het jaar 1882 en tenslotte kwam er de kerk van San Nicolaas 1931.

De Bovenwinden kreeg hun kerken Sint Maarten in het jaar 1841, terwijl ook St. Eustatius in dat jaar een kerk kreeg, verder Saba 1854, terwijl de twee bestaande parochies op het Franse eiland Sint Barthelemy in het jaar 1912 overgenomen werden.

Bonaire waar ook wel eens een priester kwam, had in de tijd van de paters Franciscanen (1776 — 1812) reeds twee hutten als kerkje, doch het was in het jaar 1828 dat op de Playa een kerk verrees (geen geweldig gebouw, het gehele bouwwerk viel op een goede dag in elkaar), terwijl later op verzoek van gouverneur Lansberg de kerk op Rincon tot stand kwam (1858).

Graag zouden velen nog verdere groei zien en zeker zullen er verschillende nieuwe parochies verrijzen op onze eilanden.

CURAÇAO

DEVIEZENNOOD.

Nlt — Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez — 18 lange houtstraat — Den Haag.

Sedert 20 Augustus heeft Curaçao geen dollars meer ontvangen voor financieering behoeften CPIM terwijl Curaçaose Bank terecht aangeboden ponden heeft geweigerd punt daaruit voortvloeiende toestand van meest nadeligen aard voor volkshuishouding Curaçao punt verzonden daarom heden volgend telegram aan Minister Overzeese Gebiedsdelen quote voor de zoveelste keer is gebleken dat de consequenties van de door Nederland met Engeland tegen het advies van Curaçao afgesloten monetaire overeenkomsten voor de Curaçaose economie funest zijn punt de handel van Curaçao staat eensgezind achter de Curaçaose Bank in haar pertinente weigering om haar tegenwoordig enorm ponden bezit te vergroten door het aannemen van verdere ponden of andere in dollar niet converteerbare valuta's punt gezien het feit dat de Nederlandse Antillen bijna geheel afhankelijk zijn van invoer waaraan sterlingsbloc landen in het geheel niet kunnen voldoen is Curaçao in hoofdzaak aangewezen op dollars voor instandhouding volkshuishouding punt Curaçao heeft gedurende oorlogsjaren in ruime mate zijn deel bijgedragen doch constateert dat twee jaren na afloop oorlog geen offers mogen worden gevergd die zienderogen en binnen zeer korte tijd Curaçao naar financieel en economisch afgrond moeten leiden punt redenen waarom wij Uwe Excellentie dringend verzoeken te bevorderen dat aan tegenwoordige onhoudbare toestand onmiddellijk einde wordt gemaakt door financiëring van CPIM's Curaçaose guldenbehoeften uitsluitend in dollars doen geschieden unquete verzoeken Uw energieke medewerking omdat onderhavige quaestie van vitaal belang voor gehele bevolking Curaçao punt bij voorbaat dank.

Vereniging voor de handel Curaçao.

17 September, 1947.

DERDE AANVULLENDE BEGROTING 1947.

Aan de Memorie van Toelichting van de derde Aanvullende Begroting 1947 ontlenen wij het volgende:

Behalve de, ter voorkoming van onnodige blokkering van gelden van de begroting voor 1946 afgevoerde credieten, welke, waar mogelijk, tot gewijzigde bedragen in deze begroting werden verwerkt, zijn in deze aanvullende begroting vele andere posten opgenomen, waarvan de Gouverneur er slechts enkele noemt, zoals de crediet-aanvrage voor aankoop van grond en bouw van het „Franklin Delano Roosevelt House", een storting voor het eerst ten behoeve van het gouvernements-werkliedenpensioenfonds, credieten voor noodzakelijke uitbreiding van het personeel van de dienst voor sociale- en economische zaken, een tweede termijn voor aankoop van Amerikaanse surplus-goederen, en een bedrag van ƒ 1.400.000.— tot dekking van de aan ambtenaren en andere in gouvernementsdienst werkenden toegekende verhoging van de duurtebijslag 1942.

Uit het overzicht aan het slot dezer Memorie zullen de Staten ontwaren, dat het eindcijfer der begroting de ƒ 45.200.000.— overschrijdt. De Kapitaaldienst eist van dit bedrag ruim 16 millioen.

Teneinde de geraamde uitgaven te dekken, zijn de ramingen der bestaande middelen, waar zulks mogelijk bleek, zoveel mogelijk verhoogd, terwijl een nieuw middel is opgebracht, geheten „Landingsgelden vliegtuigen". Voor landingsgelden, welke in verband met de betere uitrusting van de vlieghaven „Hato" voorshands alléén op Curaçao geheven zullen worden, kon een bedrag van ƒ 125.000,— worden geraamd.

De totaal verhoging der middelen bedraagt ƒ 4.131.560,—, welk bedrag, zoals blijken zal, niet voldoende is om de geraamde hogere uitgaven te dekken. Daarom moest tot verlaging van bestaande posten, waar mogelijk, worden overgegaan.

Als belangrijkste verlaging der uitgaven moge de Gouverneur noemen die, toegepast op de defensie-begroting, welke, in verband met de algehele demobilisatie van de schutterijen per 1 Mei dezes jaars, een bedrag van rond ƒ 530.000,— beloopt.

DE WATERVOORZIENING.

Aan de derde Aanvullende Begroting 1947 ontlenen wij het volgende:

Aangezien er geen zekerheid bestaat, dat de nog te verrichten proefnemingen ter verkrijging van grondwater voor de leidingwater-distributie bevredigende resultaten zullen opleveren en in verband met de noodzakelijkheid om Willemstad van voldoende water te kunnen blijven voorzien en de noodzakelijkste uitbreidingen van het verzorgingsgebied te kunnen uitvoeren, is het nodig tot uitbreiding van het aantal distilleer-inrichtingen over te gaan.

De uitbreiding zal bewesten de haven plaats vinden, daar de distilleer-inrichting op Pen reeds voorzien is van drie installaties, welke voorlopig voldoende zijn voor voorziening beoosten de haven.

De plaats van de tegenwoordige installatie op het Rif biedt geen gelegenheid tot verdere uitbreiding; daarbij komt, dat het zeewater in de St. Annabaai door de afvalzuren, welke door de zo sterk uitgebreide C.P.I.M. in het Schottegat worden geloosd, zodanig verontreinigd is, dat in bepaalde klimatologische omstandigheden het gedistilleerde water, bestemd voor Otrabanda, een onaangename reuk en smaak verkrijgt.

Reeds jaren werd naar een afdoende oplossing gezocht, doch omdat, met name ook door de sterk gestegen bedrijvigheid, bij aflopende waterstand het zeewater in de gehele omgeving van de St. Annabaai en de havenmond verontreinigd is, kan alleen verplaatsing van de bestaande inrichtingen een uiteindelijke oplossing brengen.

Een nieuwe plaats is gekozen op het Rif, welke ruimte biedt voor de uitgebreidste installaties en zodanig is gelegen, dat de zuigleidingen op het Zuidelijkste punt van de kustlijn tussen St. Annabaai en Piscaderabaai kunnen vallen. Op dit punt zal in diepwater de grootste stroom ontstaan, waardoor verontreiniging door afvalzuren of olie practisch schijnt uitgesloten.

Het thans ter begroting gebrachte bedrag van ƒ 300.000.— moet gezien worden als een eerste termijn van het werk, hetwelk volgens raming een totaalbedrag van ƒ 1.275.000.— zou vorderen en waarvan het op de begroting voor 1948 aangevraagde bedrag een tweede termijn is. Echter dient daarbij in acht te worden genomen, dat deze raming nog wijziging kan ondergaan, aangezien de Gouverneur zich wil beramen omtrent het gebruik van vuilverbrandingsovens.

Het uitbreidingsplan werd reeds tijdens de behandeling van de begroting 1948 ter Griffie der Staten ter inzage gelegd.

Zoals in de Memorie van Toelichting op de tweede suppletoire begroting voor 1946 in uitzicht gesteld, wordt het bedrag van ƒ 45.000,—, op de begroting voor 1947 voor de aanleg van een pompstation voor de watervoorziening van Boca St. Michiel toegestaan, met een bedrag van ƒ 30.000,— verlaagd.

Teneinde de nieuwe woningcomplexen op Dominguito en omgeving in de naaste toekomst op economische wijze van goed drinkwater te kunnen voorzien, kan voortgegaan worden met het gebruik maken van het grondwater van de plantage Janwé. Enige werken zullen moeten worden uitgevoerd, welke in de uitgewerkte en toelichtende staat als volgt kunnen worden omschreven: „Bouwen van een waterzuiveringsstation en het slaan van vier putten op de plantage Janwé (eerste termijn) ƒ 40.000,—". De totale kosten van het werk worden geraamd op ƒ 80.000,—.

Ten slotte wordt nl. opgebracht een post „voltooiïng waterzuiveringsinstallatie en vergroten pompinstallaties Curaçao ƒ 25.000,—". Op de begroting 1946 stond voor dit doel ƒ 95.000,— doch deze konden niet geheel worden besteed in verband met vertraging in de uitvoering van de terzake gedane bestellingen.

VERKEERSONGELUKKEN.

Reed op de Berg Altena een personenauto tegen een telefoonpaal, waardoor de auto ernstig werd beschadigd. Van de telefoonpaal brak een isolator.

Vond een aanrijding plaats op de Weg naar Westpunt, tussen een pick-up en een personenauto, waarbij beide auto's licht werden beschadigd. De bestuurder van de personenauto wilde naar links van richting veranderen, op het moment, dat de pick-up hem voorbijreed.

Vond een lichte aanrijding plaats op de Weg naar Welgelegen, tussen een personenauto en een autobus, waarbij beide auto's licht werden beschadigd. De personenauto reed de autobus voorbij en haalde daarbij niet voldoende naar links uit.

Had op de Salinja een aanrijding plaats tussen een autobus en twee pick-ups, waarbij een pick-up licht en beide andere motorrijtuigen ernstig werden beschadigd. De bestuurder van de ene pick-up reed de andere voorbij, op het moment, dat uit tegenovergestelde richting de autobus naderde.

Werd op het terrein der C.P.I.M. een meisje door een schooltrein overreden. Het meisje wilde een touw grijpen, dat aan de rijdende schooltrein hing. Zij greep echter mis en viel, waardoor zij onder de aanhangwagen terecht kwam.

Reed in Cher Asile een vrachtwagen tegen een lichtleiding van een woonhuis. De leiding brak en het woonhuis werd licht beschadigd.

Reed op de Salinja, tijdens de duisternis, een pick-up tegen een stilstaande vrachtwagen. Hierdoor werd de pick-up ernstig en de vrachtwagen licht beschadigd. De bestuurder van de pick-up reed met park-light, waardoor hij het voor hem liggend weggedeelte niet goed kon overzien.

Vond een lichte aanrijding plaats op de Scharlooweg, tussen een personenauto en een pick-up, waarbij beide motorrijtuigen licht werden beschadigd. De bestuurder van de pick-up reed op, zonder op het overige verkeer te letten.

Reed op de oprit van de Wilhelminabrug een pick-up een verkeersbord omver. Een jongen stak plotseling voor de pick-up de weg over. De bestuurder haalde uit naar rechts en reed het trottoir op, waarbij hij het bord omverreed. De pick-up werd licht beschadigd.

Reed op de Van Slobbeweg een pick-up tegen een muur, waarbij de pick-up ernstig werd beschadigd. De bestuurder van de snel rijdende pick-up week uit voor een personenauto, die op de weg aan het draaien was en verloor hierbij de macht over het stuur, waardoor hij tegen de muur reed.

Had op het Brionplein een lichte aanrijding plaats tussen een personenauto en een autobus, waarbij de autobus licht werd beschadigd. De bestuurder van de personenauto reed achteruit tegen de autobus aan, daar een andere autobus door het stopteken van den verkeersagent op het Brionplein reed.

Reed op de Schottegatweg-Noord een autobus tijdens de duisternis in een uitgraving. De autobus werd zwaar beschadigd. De uitgraving was niet voldoende verlicht.

Werd in de Madurostraat een rijwiel aangereden. Het rijwiel stond tegen de trottoirband op de rijweg, een bestuurder van een vrachtwagen schatte bij het passeren van het rijwiel de afstand verkeerd en reed met de linkerzijde van de vrachtwagen tegen het rijwiel aan. Het voorwiel van het rijwiel werd verbogen.

Reed een motorrijder in de Bredestraat (O.B.) tegen een vrachtwagen, waarbij de motorrijder werd verwond en naar het hospitaal vervoerd. De motorrijder zou linksaf een zijweg in hebben willen rijden, toen uit tegenovergestelde richting een vrachtwagen naderde. De bestuurder van de vrachtwagen zou hierbij zijn vrachtwagen tot stilstand hebben gebracht om de motorrijder voor zijn vrachtwagen langs te laten rijden, waarna de motorrijder blijkbaar zijn koelbloedigheid zou hebben verloren en tegen de reeds stilstaande vrachtwagen zou zijn opgereden. Van het motorrijwiel werd het voorspatscherm en vork verbogen.

Vond een aanrijding plaats op de Salinja, tussen een personenauto en een bestelauto. De bestuurder van de personenauto, zou hebben moeten stoppen voor een stilstaand motorrijtuig, maar zou hierbij door zijn rem hebben getrapt waardoor deze niet meer werkten. Waarna hij in aanrijding zou zijn gekomen met een uit tegenovergestelde richting naderende bestelauto. Van beide motorrijtuigen werd het linkervoorspatscherm ingedeukt.

Vond een lichte aanrijding plaats op de hoek Schottegatweg-Churchillweg, tussen een personenauto en een wielrijder. De bestuurder van het rijwiel kwam met grote snelheid uit tegenovergestelde richting van de personenauto en lette niet op, dat de bestuurder van de personenauto zijn hand uitstak om rechtsaf te slaan, en reed aan de voor hem linkerzijde van de rijweg tegen de personenauto aan. Van het rijwiel werd het voorwiel omgebogen.

Vond een lichte aanrijding plaats op de Berg-Altena, tussen een personenauto en een wielrijder. Een onderzoek werd ingesteld. Van het rijwiel werd de kettingkast beschadigd.

Vond in de Bredestraat (O.B.) een lichte aanrijding plaats tussen een personenauto en een autobus, waarbij beide motorrijtuigen licht werden beschadigd. De bestuurder van de personenauto opende het portier aan de zijde van de rijweg, op het moment, dat de bus voorbijreed.

Reed in de Bredestraat (P.) een pick-up tegen een stilstaande personenauto, waarbij de personenauto licht werd beschadigd. De pick-up passeerde te dicht langs de personenauto.

Vond in de Bredestraat (P.) een lichte aanrijding plaats tussen een personenauto en een autobus. Beide motorrijtuigen werden hierbij licht beschadigd. De bestuurder van de personenauto reed van een zijstraat uit de Bredestraat in, zonder op het verkeer in die straat te letten.

Had een lichte aanrijding plaats op het Julianaplein, tussen twee personenauto's, waarbij een der auto's licht werd beschadigd. De bestuurder van een der auto's wilde de andere voorrang verlenen, doch vergiste zich in de afstand, waardoor de aanrijding ontstond.

Liep op de Wilhelminabrug een in kenlijke staat van dronkenschap verkerend manspersoon tegen een rijdende autobus, waardoor de manspersoon een wond aan het achterhoofd bekwam.

Reed te Cas Chiquito een personenauto tegen een lantaarnpaal, waardoor de auto licht werd beschadigd en een draad van de lichtleiding brak. De bestuurder moest uitwijken voor een jongetje, dat plotseling de rijweg overstak.

Had een ernstig verkeersongeval plaats op de Weg naar Santa Rosa, tussen een vrachtwagen en twee personenauto's. Twee personen werden hierbij gewond en zijn in het hospitaal opgenomen. Beide personenauto's werden ernstig en de vrachtwagen licht beschadigd. De bestuurder van een der personenauto's wilde de vrachtwagen in een bocht voorbijrijden, op het moment, dat uit tegenovergestelde richting de andere personenauto naderde. Het gevolg was, dat beide personenauto's met elkaar in botsing kwamen.

Officiële Mededelingen van de

Aruba Voetbalbond

WEDSTRIJDUITSLAGEN:

Van Zaterdag, 13 en Zondag, 14 September 1947:

A-Klasse:

R.C.A. 1 — Arsenal 1 6—2.

B-Klasse:

S.C.A. 1 — Noord Central 1 2—0.

Reserve A-Klasse:

Aruba Jrs. 2 — Volharding 2 Niet doorgegaan (Volharding niet opgekomen)

PROGRAMMA VAN DE COMPETITIE.

WILHELMINA SPORTPARK.

A-Klasse:

Aanvang 4.30 n.m.:

Zondag, 21 September 1947: Hollandia 1 — Aruba Jrs. 1
Zondag, 28 September 1947: R.C.A. 1 — Trappers 1
Zondag, 5 October 1947: San Nicolaas Jrs. 1 — Arsenal 1
Zondag, 12 October 1947: Arsenal 1 — Trappers 1

B-Klasse:

Aanvang 2.45 n.m.:

Zondag, 28 September 19447: R.C.N. 1 — Union 1

Aanvang 4.30 n.m.:

Zaterdag, 20 September 1947: S.C.A. 1 — Marijke 1
Zaterdag, 27 September 1947: Sparta 1 — Jong Aruba 1
Zaterdag, 4 October 1947: S.C.A. 1 — P.O.V.A. 1
Zaterdag, 11 October 1947: Union 1 — Sparta 1

Reserve A-Klasse:

Aanvang 2.45 n.m.:

Zondag, 5 October 1947: Hollandia 2 — R.C.A. 2
Zondag, 12 October 1947: Hollandia 2 — R.C.A. 2
Zondag, 19 October 1947: Hollandia 2 — R.C.A. 2

MEDEDELINGEN.

De verenigingen „HOLLANDIA 2" en „R.C.A. 2" zullen ingevolge art. 3 sub 3 van het RCW een gehele competitie moeten spelen om het kampioenschap voor de Reserve A-klasse. Genoemde verenigingen hebben nl. een gelijk aantal punten behaald in deze competitie.

De stand van de Reserve A-Klasse luidt aan het einde van de competitie aldus:

Vereniging	gesp.	gew.	gel.	verl.	v.	t.	punt.	gem.
R.C.A. 2	4	2	2	0	10	4	6	1.5
Hollandia 2	4	2	2	0	5	2	6	1.5
San Nicol. Jrs. 2	4	2	1	1	14	4	5	1.25
Aruba Jrs. 2	4	1	1	2	2	7	3	0.75
Volharding 2	4	0	0	4	3	17	0	0.0

BOETE'S:

„TRAPPERS" met 5.— G. wegens niet opkomen op Zondag 7 September jl. tegen Aruba Jrs., tevens 2 winstpunten in mindering op de ranglijst van de competitie A-Klasse (art. 4 R.C.W.).

„VOLHARDING" met 5.— G. wegens niet opkomen op Zondag 14 September jl. tegen Aruba Jrs., tevens 2 winstpunten in mindering op de ranglijst van de competitie Reserve A-Klasse (art. 4 R.C.W.).

HET BESTUUR.

De Duitse pfennig nog in ere

De „waardevaste" Reichsmark

Er wordt nog altijd zwaar gediscussieerd over de geldsanering, een der vele zwevende problemen van Duitsland. Het lust ons evenwel op deze zomeravond geenszins ons te verdiepen in de economische beschouwingen, die men daaromtrent naar hartelust kan plukken uit vrijwel elke krant, die een der vele Berlijnse rotatiepersen verlaat. Men kan het geldprobleem veel gemakkelijker eens benaderen vanuit de ervaringen van het dagelijkse leven in deze stad vol tegenstellingen. Doet men dat, dan komt men tot de conclusie, dat de waarde van een markbriefje in de meeste gevallen bepaald wordt door de maatschappelijke positie van degene, die het in handen heeft.

Niet altijd!

Vorige week hadden wij in Karlsruhe een kleine reparatie aan onze auto. Dat kostte vier mark, en de chef zei erbij, dat wij eigenlijk wel een nieuwe motor nodig hadden, die hij ons gaarne wilde leveren voor de prijs van... vijtig gloeilampjes. Een paar dagen later hadden wij in Berlijn opnieuw een kleine reparatie (oh, die auto's! Waarom rijdt de eerste de beste Amerikaanse sergeant voor zijn persoonlijk genoegen in een gloednieuwe Chrysler, en een Nederlands correspondent ambtshalve in een stokoude Mercedes?); die duurde niet langer, dan de vorige maar kostte drie honderd mark, aldus De Volkskrant.

Nu kan men niet eweren, dat dit abnormaal duur is. Het kenmerkende van het merkwaardige betaalmiddel, dat de Reichsmark geworden is, is dat men hem bij kleine hoeveelheden naar officiële maatstaven blijft afmeten, terwijl men zodra een betaling, „in de papieren" gaat lopen, de maatstaf van de sigaret gaat aanleggen. En zolang deze zes tot acht mark blijft doen, kan men zich over een reparatie van driehonderd mark niet eens in ernst beklagen.

De goede tijden van de mark zijn overigens in minstens de helft van Duitsland voorbij. Er is een tijd geweest, dat zelfs de even onuitputtelijke als verleidelijke voorraden van de Amerikaanse bars en winkels betaald konden worden met een onaanzienlijk mark-papiertje. Dat was de gouden tijd der profiteurs, waarin men hier in een paar uren rijk kon worden. Men zegt, dat velen deze gelegenheid niet hebben laten voorbij gaan zonder haar te benutten.

Slechts bij de Russen is de mark in volle ere gebleven, ook voor de bezetting. Zij fabriceren hun eigen markbiljetten in de voormalige staatsdrukkerij van Koningsbergen en kopen er briljanten en dergelijke snuisterijen mee. De meest merkwaardige positie heeft de mark gekregen in de domeinen der Franse bezetting. Bij het invoeren van de bezettings-frank voor de militaire clubs heeft de Franse overheid haar dienaren niet de zure pil willen doen slikken, dat voortaan alles in deze franken betaald zou moeten worden. Het gaat daar nu half om half. Als men een fles — Duitse - wijn drinkt, betaalt men bijvoorbeeld honderd frank plus vier mark. Om de afrekening ietwat vlot te doen verlopen, zijn de barkeepers gewapend met een soort meetlatten.

Maar dit alles betreft slechts de mark in de kringen der bezetting. Voor de Duitsers hangt de waarde van het betalingsmiddel eigenlijk min of meer af van de arbeidsprestatie. Mensen, die hard werken, verdienen weinig geld en voor hen is iedere mark een kostbaar bezit. Zo kostbaar, dat onlans een tramconducteur hier een verkeers-opstopping veroorzaakte, daar hij zijn tram liet stoppen, omdat hij een stuk van vijf pfennig verloren had. Mensen, die niet hard werken en die het gemakkelijker vinden een beetje zwart te doen, verdienen veel geld en zij strooien voor een glas aardappeljenever een onwaarschijnlijk aantal briefjes neer.

Het is opmerkelijk, dat het aantal der mensen, die niet alleen op de marken, maar ook op de pfennige beginnen te kijken, steeds groter wordt. Hun gelederen worden aangevuld uit de rijen der voormalige bezitters, die tot nog toe — om het met een dier onvertaalbare Duitse uitdrukkingen te zeggen — „von der Substanz" geleefd hebben. Dat zijn de mensen, die geleidelijk aan hun hele hebben en houden hebben uitverkocht, teneinde een greep naar de zwarte mark te kunnen doen. Dat hebben en houden staat nu, voor zover het nog geen uiteindelijke bezitter heeft gevonden, te kijk in honderd luxueuze étalages van antiquairs of ruilwinkels.

Aan het leven „von der Substanz" komt eens een einde. Ontelbare Duitsers hebben de vorige winter hun meubelen geofferd in ruil voor een paar uurtjes verwarming. Eveneens ontelbaren hebben met een ontstellende lichtzinnigheid in de warme zomermaanden hun laatste winterkleren verjacherd voor een brood of een handvol aardappelen. Voor hen allen is de waarde van de mark thans gestegen tot het volle pond dat bepaald wordt door de calorieën van het officiële rantsoen.

In een land waar de sigaret acht mark kost, wordt door een grote en groeiende categorie van mensen ieder houderdste deel van een mark geteld. In Berlijn verdient een arbeider maandelijks 120 mark, terwijl een zwarte handelaar van enig formaat de honderdduizend passeert en vaak het millioen bereikt. Het is practisch onmogelijk van de normale verdiensten rond te komen, vooral daar er nog een aanzienlijk bedrag aan belastingen van wordt afgetrokken. We hebben in een Berlijnse huurkazerne eens in acht willekeurige gezinnen geinformeerd, waarbij bleek, dat geen van alle met de normale verdienste ook maar bij benadering uit kon komen. Allen hadden nevenverdiensten, die meestal het normale loon overtroffen. De helft hunner spendeerden mandlonen aan tabak en zwarte levensmiddelen.

Beoch chairs

— Meyboom

De toekomst van Londen

Het is een-en-een-kwart eeuw geleden dat John Cobbett, de vermabarde politicus en journalist, in zijn „Weekly Register" alarm riep over de bedreiging van het Engelse platteland. Het was een van zijn geloofspunten dat het afgelopen zou zijn met het Engelse volk indien het niet al zijn energie bleef wijden aan de bebouwing van het land. De „industriële revolutie" verkeerde nog slechts in haar beginstadium, aldus De Gelderlander.

Een groot deel van het Engelse volk hield zich met landbouw en veeteelt bezig. Behalve Londen was Dublin, in Ierland, de enige stad van het Verenigd Koninkrijk, die meer dan 100.000 inwoners telde. Bristol, na Londen, de volksrijkste stad en grootsteha ven van Engeland zelf tot ver in de achttiende eeuw, bleef enige tienduizenden daaronder. Maar Liverpool was, dank zij de toenemende betekenis der Nieuwe Wereld, snel aan het groeien, en had reeds een bevolking van meer dan 90.000. Manchester, dat de grote katoenmarkt begon te worden, eveneens. Birmingham, iets minder vrolijk, was de zetel geworden van ontelbare zich uitbreidende bedrijven. Niet minder veelzijdig was de industrie van Glasgouw, met zijn bovendien snel toenemende zeehandel en een bevolking die, zo men de voorsteden meerekende, die van de genoemde steden begon te achterhalen.

Gigantische aanwas.

Het meest van alles verontrustte Cobbett Londen. Blijkens de officiële telling van 1811 beek de hoofdstad het fantastische totaal van 1.001.578 inwoners te tellen. Dit was niet minder dan het twaalfde deel van de totale bevolking van Engeland en Schotland. Waar moest dat heen! Moesten van jaar tot jaar duizenden trekken van het platte land naar de overbevolkte metropool? Londen begon reeds onbewoonbaar te worden. De afstanden in een zo onmetelijke stad werden teg root. Hoe zou het ten slotte mogelijk zijn de bevolking te voeden en te verzorgen? Er zat maar één ding op. Londen moest kleiner worden. Honderdduizenden moesten teruggevoerd worden naar het platteland. Gebeurde dit niet dan zou er, aldus voorspelde Cobbett, een tijd komen dat de bevolking van Londen de twee millioen naderde. Cobbett kon zo doordraven zeiden zijn tijdgenoten. Twee millioen! Hoeveel eeuwen had het niet geduurd eer het eerste millioen vol was.

Cobbett was een verwoed en fanatiek polemist, en als hij een van zijn stokpaardjes bereed (en hij zat bijna voortdurend in het zadel) dan kon hij geweldig doordraven. Maar toen hij aldus schreef en sprak, leefden er reeds tijdgenoten die de bevolking van Londen zouden zien stijgen niet alleen tot twee millioen, maar tot drie, ja tot vier millioen. Een eeuw later zouden er meer mensen opeengehoopt zijn te Liverpaol, Manchester en Birmingham dan er in Cobbtt's tijd te Londen woonden. En toen er een wereld-oorlog, en een kwart eeuw later een tweede wereldoorlog uitbrak, moest een verarmd Engeland, het een vier maal groter bevolking dan het Engeland van John Cobbett, milliarden uitgeven aan de invoer van onvoldoende levensmiddelen, omdatd e akkers bedekt waren met fabrieken en werkplaatsen, en het landelijke Engeland, waarvoor Cobbett gestreden had een Engeland van streden geworden was.

Thans telt het Greater London 10.300.000 inwoners — 1 millioen meer dan heel het Engeland (zonder Schotland) van John Cobbett. Zijn bevolking neemt toe met het onrustbarend totaal van een half millioen per jaar.

Nieuwe plannen.

Het plan, waaraan thans gewerkt wordt onder leiding van het Ministerie voor Aanleg van Stad en Land, bestaat hieruit dat z.g. „satellietsteden" gebouwd ofu itgebreidz ullen worden. Aldus hooptm en in een wijden boog rondom Londen een „groene gordel" te vormen, die steeds zal vrijblijven van steedse bebouwing, terwijl aan gene zijde van dien gordel een kring van gezonde, goed gebouwde tuinvoorsteden, elkb erekend op een bevolking van slechts enige tienduizenden, het eigenlijke Lond geleidelijk zullen ontlasten.

De uitvoering van het plan stuit op grote moeilijkheden, en van de tien satelietsteden, die aanvankelijk voorgesteld waren, zijn er niet minder dan zes verworpen. Thans heeft het Ministerie besloten tot uitbreiding van bestaande steden buiten de voorgsetelde gordel; kleine maar reeds goed geoutilleerde steden zoals Newbury, Aylesbury, Basingstoke en Chelmsford. Zij liggen twintig, dertig en meer mijlen van het centrum van Londen verwijderd, maar vele harer behoren sinds lang reeds tot het Groot-Londense verkeersnet.

Alles bijeengenomen heeft Londen sinds de aanvang dezer eeuw zeer belangrijke veranderingen, verbeteringen en verfraaiïngen ondergaan, maar deze werden steeds bij stukken en beetjes aangebracht en niet, gelijk ondere en vroegere generatie in een stad als Parijs, volgens een algemeen en groots opgezet plan. Alleen reeds de ontelbare milliarden, die met onteigeningen gemoeid waren, verklaarden de betrekkelijke traagheid van de zo noodzakelijke modernisering van de oudere wijken der City. Thans ligt veel daarvan in puin, en hierdoor is een van de moeilijkste aspecten van het probleem althans gdeeeltelijk opgelost. Want een veelm oeilijker vraagstuk dan het bouwen van nieuwe wijken, is het slopen van de oude, die zij moeten vervangen.

Thans zijn zij gesloopt door bommen en branden. Voor stedenbouwer is Londen hierdoor een paradijs geworden. Hij behoeft de bijna ongerepte St. Pauls Kathedraal slechts te zien te midden van een woestenij van puinen, om te beseffen welk een schitterende wijk verrijzen zal rondom de vroeger al te nauw door „kapitale" handelsgebouwen ingesloten hoofdkerk. De City, het East End, de Zuidelijke Theemsoever, zo deerlijk gehavend, zijn een onuitputtelijk terrein voor de stedenbouwer geworden. Grote plannen zijn gemaakt of in de maak. De uitvoering zal dertig of veertig jaren duren... als tenminste binnen dertig of veertig jaren het materiaal er is om er een aanvang mee te maken.

Large safe & small safes

— Meyboom

Ook de snelheid heeft haar grenzen

Op de helling, die ons naar steeds hogere snelheden voert, zijn er enkele plaatsen, waar men enige tijd oponthoud heeft gehad en waar veel om te doen is geweest, aldus De Tijd.

Zo bijvoorbeeld toen de eerste stroomtreinen gingen rijden met een „adembenemende" snelheid van 30 km. per uur dacht men, dat het rijden met nog hogere snelheid een roekeloos experiment was. In de kranten van die tijd werd reeds geprotesteerd tegen deze onschuldige snelheid van 30 km. per uur als zijnde een „onverantwoordelijke vaart".

Zich nergens aan storend echter zijn de snelheden verder geklommen. In dit opzicht werd de locomotief afgelost door de auto en deze op zijn beurt weer door het vliegtuig, en thans, nu de snelheid van het geluid in zicht komt, beleven we weer zo'n oponthoud.

Bestond oorspronkelijk de moeilijkheid in het construëren van motoren die het vermogen voor dergelijke snelheden konden ontwikkelen, met de jongste ontwikkeling van de straal-motoren treden nu andere problemen op de voorgrond. De vorm en de constructie van het vliegtuig gaan nu paal en perk stellen aan de bereikbare snelheid.

De constructie van een motor om een vliegtuig met zeer hoge snelheid voort te stuwen, is een mogelijkheid geworden, echter geschikte vliegtuigen kan men hiervoor nog niet maken.

Waarom verschijnen nu opeens moeilijkheden? Wat is de lastpost die ons dwars zit, en ons een halt toeroept? Het antwoord luidt, de geluidssnelheid. De snelheid waarmee het geluid zich voortplant gaat ons een grens stellen, althans totdat we er iets op gevonden zullen hebben om deze grens veilig te kunnen overschrijden.

Men dacht oorspronkelijk dat bij het naderen van de geluidssnelheid men als op een muur zou stuiten. Betere inzichten hebben echter geleerd dat inderdaad de weerstand bij dergelijke snelheden zeer sterk toeneemt, doch motoren van groot vermogen kunnen het vliegtuig er nog wel doorheen trekken. De stijging van de weerstand en het verband met de geluidssnelheid kunnen we wel inzien. De luchtdeeltjes zullen moeten uitwijken om het vliegtuig door te laten. Elk deeltje krijgt dus een duw en geeft die door aan zijn buurman. Dit doorgeven geschiedt met een bepaalde snelheid, de geluidssnelheid. Een toon is in wezen niets anders dan een herhaald tikken op de lucht, waardoor de luchtdeeltjes in trilling komen en deze trilling aan elkaar doorgeven.

Gaat een vliegtuig nu met grote snelheid door de lucht, dan blijft er voor de luchtdeeltjes weinig tijd over om elkaar weg te duwen en het gevolg is dat de weerstand groot wordt. Wat er precies met een vliegtuig gaat gebeuren als het de snelheid van het geluid nadert is nog niet bekend. Met proeven in windtunnels voor hoge snelheden en vluchten met robotvliegtuigen proberen we hier iets van te weten te komen.

Dat er vrij onaangename verschijnselen kunnen optreden wijzen de ervaringen van piloten die met de huidige snelle vliegtuigen de lucht ingaan. In duikvlucht kan de snelheid hoog oplopen, dat zij reeds voorproefje krijgen. Gebrek aan stabiliteit, gevaarlijke trillingen en afglijden zijn de gevaren maken dat men verstandig doet voorlopig nog maar ... mande toestellen op dit snelheidsgebied los te laten.

Met de snelste vliegtuigen tegenwoordig kunnen we tot ongeveer 0,8 maal de luidssnelheid. In warme lucht de geluidssnelheid hoger dan koude lucht. Dus in warme lucht kan men wat harder vliegen voordat de gevaren beginnen. Dit heeft ook eigenlijk de mogelijkheid voor de Amerikanen geopend om het Engelse snelheidsrecord te slaan.

Op 19 Juni hebben de Amerikanen met een straalvliegtuig van het type Lockheed Shooting Star een snelheid van 997 km. per uur bereikt, en daarmee de Engelsen overtroffen die hun Gloster Meteor het wereldsnelheidsrecord op 985 km. per uur hadden gebracht. De Amerikanen vloog zijn recordvlucht in Californië, in een beduidend warmere lucht dan in Engeland, waar de Meteor zijn prestatie vertoonde. De Shooting Star kon dus wat hoger gaan met snelheid zonder dat hij al dicht de geluidssnelheid naderde. Om gelijke kansen te krijgen zal de Meteor bij een volgende poging eveneens een warmer gebied moeten uitzoeken.

Het schijnt echter, dat de volgende poging niet met de enigszins „verouderde" Meteor gedaan worden. Een nieuw toestel, met verbeteringen wat vorm en constructie betreft, zal waarschijnlijk trachten de eer van het Britse rijk hoog in de lucht te houden.

Perfume lamps and fluid

— Meyboom

Weed killer

— Meyboom